حالقتىك جاعدايىن شنايى ۇعسىپ، حالقتىك جۇرەگىن شىن سۇيىسپەنشىلگىمەن مەيىرگە بولەدى

ـــــ مەملەكەتتىك "ەڭ ارداقتى ۇكىمەت قىزمەتكەرى" ئىمىران باحت تۇرالى

□ گازەتىمىزدىك جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتلشىسى جاڭ جىلي، ەرىكتى ئتلشى جاڭ لۇ

12 ـ ايدىك 5 ـ كۈنى اقسۇ قالاسى نانچىڭ مالسىندەگى الەۋمەتتىك جالعا بەرىلەتىن ۇيدە تۇراتىن حۇاڭ جياچيۇك، كوشپ كەتكەننە ئبىر جىل تولايىن دەسەدە، نوپوسى تۇرعان جەر لانگار ئمالسى پارتيا قىزمەتى كومىتەتىنىڭ ورىنباسار شۇجيى، ئىس باسقارماسىنىڭ مەڭگەرۇشىسى ئىمىران باحتتىك ئوزىن ئباز ـ بايعىسىندايى ەسىنەن شعارماعانىن ويلاماعان ەدى.

"بىلتىر جىل سوڭىندا ئۇيىمىز كوشىرىلەتىن بولعاندا، كۇيەۋۇم راك اۇرۇدىنىڭ سوڭعى مەزگىلىنە وتكەن ەدى. وتباسىمىز ەڭ اۇىر قىينشىلىققا تاپ بولعاندا ئىمىران دەر كەزىندە الەۋمەتتىك جالعا بەرىلەتىن ۇيگە بايلانىس جاساپ، تۇرار ئۇي ماسەلەمىزدى شەشتى"، ـ دەدى حۇاڭ جياچيۇك، ـ "وسى رەت ئىمىران تاعى ىرىقتىلىقپەن تەلەفون جالعاپ، مەنەن كومەك كەرەك پە دەپ سۇرادى، بۇل جۇرەگىمدى جىلىتتى".

مەيلى قوعام حاۋىپسىزدىگى كادر ـ ساقشىسى بولسىن، الدە اۇىل ـ قالاشقىنا، مالدە قىزمەتتە بولسىن، ئىمىران 15 جىلدى ئبىر كۇندەي وتكىزىپ، بۇقارانى كوكەينەن شىعارماي، بۇقاراعا شىن جۇرەكتەن قىزمەت وتەپ، بۇقارانىڭ جاقسى باعاسىنا يە بولدى. جۇىقتا ورتالىق كومىتەت ۇيىمداستىرۇ ئبولىمى، ورتالىق كومىتەت ۇگىت ئبولىمى باعالاپ، جاريالاعان مەملەكەتتىك "ەڭ ارداقتى ۇكىمەت قىزمەتكەرى" تىزىمىندەگىنده ئىمىراننىڭ اتى بار.

پارتيا مۇشەسى اتويلاپ الدا ئجۇرۇى كەرەك

بيىل جىل باسىندا ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ كەزىندە، جوعارى جاق ئىمىراننىڭ كۇيەۋۇىنىڭ حالىق ساقشىسى ەكەندىگىن، ۇلى كىشكەنە، قارايلاساتىن ادام جوقتىعىن ويلاستىرىپ، ونى ۇيدە بۇيىرىق كۇتۇگە ورنالاسترعاندا، ول تويتارىپ: "مەن كوممۇنيستىك پارتيا مۇشەسىمىن، قانشالىقتى شەشۇشى ئسات بولعان سايىن، سونشالىقتى اتويلاپ الدا ئجۇرۇىم كەرەك"، ـ دەدى.

ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتى سان تاراۋ، ئىمىران بۇقارانىڭ قينىشىلىعىن شەشۇدى ئتۇيىندى ورىنعا قويدى. نەشە ون كۇن بويى ئىمىران ۇيىنە ئبىر رەت تە قايتقان جوق، ئار كۇنى وزىنە قاراستى اۇماقتى ئبىر اينالىپ شعىپ، ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ شارالارىن تياناقتاندىرۇ، كونسىپەن قامداۋ، بۇقارانىڭ قينىشىلىعىن شەشۇ سياقتى ماسەلەلەردى تەكسەردى. ول ئار كۇنى ون نەشە مىڭ قادام جول باستى، ايعىنا مۇيىزگەك شقتى، ئبىر ايدان استام ۋاقىتتا 8 كيلوگرام سالماق تاستادى.

قىزمەت قانشا قاربالاس بولسا دا، ئىمىران كومەك قاجەت ەتكەن ادامدارىدى ۇمىتقان جوق. مالدە سۇيەنشىسىز 49 قارت، ۇيدە جالعىز قالعان 84 قارت، 35 مۇگەدەك ادام بار، ئار وتباسىنىڭ قينىشىلىعىن ول اپ ـ انىق ەسىندە ساقتاپ، مەرزىم سايىن وتباسىلاردى ارالاپ حال سۇراپ تۇردى؛ قان قىسىمى جوعارى 2293 ناۋقاس، قانتتى نەسەپ اۇرۇنا شالدىققان 1261 ناۋقاس بار، قاي كۇنى كىم ئدارى ساتىپ الۋى كەرەك، قاي كۇنى كىم تەكسەرىلەدى، ول ئبارىن ەگجەي ـ تەگجەيلى ەستەلىك داپتەرگە جازىپ الدى؛ سالماقتى، اۇىر ناۋقاسقا شالدىققان 117 ناۋقاستى ول جەكەلىك كولىگىمەن دەر كەزىندە شيباحانا ـ عا اپارىپ تەكسەرتىپ، ەمدەتىپ، 2 ايدا 20 نەشە مىڭ كيلومەتر جول باستى.

قينىشىلىعى بار بۇقاراعا شىن پەيىلىمەن كومەكتەستى، سۇيەمەلدەدى

2005 ـ جىلى ئىمىران داشۇەنى ئبىتىرىپ، داڭقپەن حالىق ساقشىسى بولدى، ساقشى بولعان 10 جىلدا، ول باستان ـ ايىاق بۇقارانى كوكەينە ساقتادى، بۇقارا دا ونىڭ قىزمەتىن ەرەكشە تۇراقتاندىردى.

قىزمەت ىستەگەننە ۇزاق وتپەي، ئىمىران قاراستى اۇماقتاعى وتباسندا قينىشىلىعى بار كەرىمەن تانىستى. كەرىمدى بايۇعا جىگەرلەندىرۇ ئۇشىن، ئىمىران ئوزى جيناپ جۇرگەن ەڭبەكاقسىن الىپ شعىپ، ونىڭ ۇينە 10 قوي ساتىپ الىپ بەردى ئارى ۇزبەي بارىپ سالەمدەسپ تۇردى. 2008 ـ جىلى 7 ـ ايدىك ورتا شەننىدە، ئوزى جۇكتى ئىمىران كەرىمگە سالەمدەسە بارعاندا، كەرىمنىڭ باسى اينالىپ، تۇلا بويى جانسىزدانىپ، تۇماۋ ئدارىسىن نشسە دە جاقسارا قويماعانىن ئبىلىپ، ونى دەرەۋ شيباحاناعا اپارىپ تەكسەرتەدى. تەكسەرۇ ارقىلى، كەرىمگە مي قان تامىرى توسلعان دەگەن دياگنوز قويىلىپ، ۇيىعان قاندى دەرەۋ تاراتۇ كەرەك بولادى، ول ئارى ـ ئسارى بولماي، دەرەۋ 20 مىڭ يۇاندى كەپىلگە قويدى. كەرىم كوزىنە جاس الىپ: "جاقسى تۇرمىسقا قولىمىزدى جەتكىزدىك، جانىمدى دا قۇتقاردىك، ەڭ جاقىن جان اشىرىم ئوزىڭسىڭ"، ـ دەدى.

2016 ـ جىلدىڭ باسىندا قىزمەت قاجەتىمەن ئىمىران اقسۇ قالاسى يگەرشى اۇىلىنا كەلىپ قىزمەت ىستەيدى. بۇقارانىڭ الماسى، شالانى ساتلماي تۇرعانىن كورىپ، ول ىرىقتىلىقپەن ساتۇ جولدارىنا بايلانىس جاسايدى. ەكى ايدان استام ۋاقىت قۇلشىنۇ ارقىلى، 6700 تونىنا الما بۇكىل ەلدىك جەر ـ جەرىنە جول الدى. ئىمىران شارۇالاردى تاۋباۋ، دوۋىين سياقتى تۇعىرلارعا شىعىپ، اۇىل شارۇاشىلىعى ونىمدەرىنە "ساتۇشى ۋاكىل" بولۇعا شابىتاندىردى. ئبىر جىلعا جەتپەي، يگەرشى اۇىلىنىڭ كوپ قىستاعى ينتەرنەتتە اتى شىققان ئسوزسىز باراتىن جەرگە اينالىپ، ساياحاتشىلاردىڭ ايعىى ۇزىلمەي، اۇىل شارۇاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ ساتىلۇىن جەتەكتەدى. يگەرشى اۇىلىندا ول تاعى دا كوپتەگەن "تۇىسقاندارمەن" تانىستى. "دەنساۇلعىم ونشا جاقسى ەمەس، ئار رەت قينىشىلقتا قالسام، ئىمىرانعا تەلەفون جالعايمىن، بۇل قىزىم ەرەكشە جاقسى"، ـ دەدى 67 جاستاعى يىڭباق الەۋمەتتىك اۇماعىنىڭ تۇرعىنى ما گۇيىك.

تاباندى دا قابىلەتتى بولىپ، جۇرتتىڭ القاۇىنا بولەندى

"ئىمىران مەڭگەرۇشىنىڭ كومەگى بولماسا، مەنىڭ وتباسىمنىڭ بۇگىنگى جاقسى تۇرمىسى قايدان بولسىن؟"، ـ دەدى لانگار ئمالسىنىڭ تۇرعىنى احمەت كەبىر، ول مۇگەدەك جان، ونەرى دە جوق، ئبىر ۇيدەگى 3 جاندى اسىراۋى كەرەك، تۇرمىسى قاتتى قينىشىلقتا بولاتىن.

ئىمىران لانگار مالسىنە قىزمەتكە كەلگەننەن كەيىن، وتباسىلاردى ارالاپ جاعداي ۇعسۇ بارىسندا احمەت وتباسىنىڭ جاعدايىن بىلەدى. ول قۇلىپ اشۇ دۇكەنىمەن بايلانىس جاساپ، احمەتتىڭ سوندا شاكىرت بولۇىنا كومەكتەسەدى. جارتى جىل ۇيرەنۇ ارقىلى، احمەت ونەرگە جاتىلعان كەزدە ئىمىران تاعى ونىڭ 80 مىڭ يۇان قارىز اقشا الۋعا ئوتىنىش بەرۇىنە، دۇكەن اشۇىنا كومەكتەسەدى. قازىر احمەتتىڭ ايلىق كىرىسى 7000 يۇاننان اسادى، كەپىلدەمەلى قارىز اقشامەن جاڭا ئۇي ساتىپ الدى، جەڭىل اۇتوكولىك تە ساتىپ الدى.

ئىمىران ئمالى كادرلارىن ۇيىمداستىرىپ، ئبىر جاعىنان، تەحنيكالىق باۋلۇ ورىستەتسە، ەندى ئبىر جاعىنان، قينىشىلىعى بار بۇقارانىڭ جۇمىستانۇىن، شارۇاشىلىق قۇرۇىن كۇش سالا قولدادى، مالدە كىم ئپىشۇ، توكشىلىك، اۇتوكولىك جۇندەۋ سياقتى 26 كاسىپتىك ۇيرەنۇ كلاسى مەن پراكتيكا ورتالعىن اشىپ، قاراستى اۇماقتاعى جۇمىستانباعان ادامدارىدى پراكتيكا ورنىمەن قامدادى. حالقتى بايىتۇ اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرى بازارى، جايۇلار كوشەسى اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرى بازارى سياقتى 5 جۇمىستانۇعا جەتىلدىرۇ بازاسىنىڭ رولىن ساۇلەلەندىرىپ، 5 كاسىپورىن مەن 91 جەكە ساۇدا ـ ونەركاسىپشىلەردى سوندا ورنىعۇعا جەتەكتەپ، سونىڭ جەبەۇىمەن جۇمىستانعاندار 843 ادامعا جەتتى. 2 جىلدان استام ۇاقتتان بەرى لانگار ئمالسى جۇمىستان بوساعاندارىدى، جۇمىسسىزدارىدى، وتباسندا قينىشىلىعى بار ادامدارىدى دۇرىس قىزمەت تاڭداۋ كوزقاراسىن ورناتۇعا بەلسەندىلىكپەن ۇگىتتەپ، ولارعا كومەكتەسىپ، 13 مىڭنان استام ادامنىڭ جۇمىستانۇىن جۇزەگە اسىردى.

ئىمىران "مەيىر جەتكىزۇ بانكەسىنىڭ"، "مەيىر جەتكىزۇ ەرەن بازارلارىنىڭ" مالدەگى ئارقايسى الەۋمەتتىك اۇماقتارعا ىرگە تەبۇىن بەلسەندىلىكپەن ىلگەرىلەتىپ، قينىشىلىعى بار بۇقاراعا ارنايى كومەكتەستى؛ پارتيا مۇشەلەرى قىزمەت وتەۋ اترەتىن، جاستار قىزمەت وتەۋ اترەتىن، ادەبىيەت ـ كوركەمونەر قيمىل اترەتىن، قارتتاردىڭ اۇلا قورعاۇ اترەتىن قۇرىپ، ئمالى ەرىكتىلەر قىزمەت وتەۋ جۇيەسىن قالىپتاستىردى؛ "ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى" جانە ۇلتتار ىنتىماعى بىرلەسكەن دوستىق قيمىلىن بەلسەندىلىكپەن ورىستەتىپ، الەۋمەتتىك اۇماقتاعى تۇرعىندارداڭ ئبارىدىڭ "انارداڭ ئدانى" بولۇعا تالاسا ۇمتىلدى.

"ئمالىنىڭ بارعان سايىن جاقسى داۇىن، بۇقارانىڭ تۇرمىسىنىڭ بارعان سايىن جاقسارۇىن ئۇمىت ەتەمىن، وسى نىسانا جولىندا كۇش ـ قۋاتىمدى سارقا جۇمساۇعا پەيىلمىن"، ـ دەدى ئىمىران.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ەكىنشى، ئتۇيىندى قىزمەتتەردى كۇشەيتۇ كەرەك. كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ ساياساتىنىڭ جالپىلىق تۇراقتىلىعىن ساقتاۇ، قايتالاي كەدەيلەسۇدەن ساقتانۇ ـ دى قاداعالاۇ جانە كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ مەحانيزمىن اقاۇسىزداندىرۇ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەيتىن كاسىپ سالاسىن ئۇرتىس دامىتۇ، زورايتۇ، كەدەيلىكتەن ارىلعان حالقتى تۇراقتى قىزمەت ورنىندا جۇمىستاندىرۇدى ويداعىداي بستەۋ، قونىس جاڭالاعاننان كەيىنگى سۇيەمەلدەۋدى كۇشەيتۇ، قارجى، مال ـ مۇلىك نسانداردىن باسقارۇدى كۇشەيتۇ، حالىق تۇرمىسىنىڭ تومەنگى شەگىنەن تۇسىرمەۋ سياقتى ئتۇيىندى قىزمەتتەردى ارقاۇ ەتپ، "ئتورتتى توقتاتپاۇ" تالابىن قاتاڭ تياناقتاندىرىپ، قازىرگى كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ ساياساتىنىڭ، قارجىلىق قولداۇدىڭ، كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ كۇشتەرىنىڭ جالپىلىق ورنىقتىلىعىن ساقتاپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ بايلىعىن ئبىر تۇتاس جوسپارلاپ پايدالانىپ، ماسەلەلەردى رەتتەۋ ـ تۇزەتۇدى ئۇرتىس ويداعىداي يگەرىپ، كاسىپ سالاسىن دامىتۇ ارقىلى جۇمىستاندىرىپ كىرىستى ارتتىرۇعا جەتەكتەۋدى كورنەكتىلەندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلعاننان كەيىن باياندى بولۇىنا، دامي الۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. ئۇشىنشى، ئونمەدى ۇشتاسترۇدى ىلگەرىلەتۇ كەرەك. كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ تابىستارىن بەكەمدەۋدى، كەڭەيتۇدى اۇىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇمەن ئونمەدى ۇشتاسترۇدى ئۇرتىس ىلگەرىلەتپ، ۇزاق مەرزىم مەن قىسقا مەرزىم بىرلەستىرىلگەن، ۇىتىنەن وڭاۇ مەن تۇبىرلەنەن وڭاۇعا تەڭ ئمان بەرىلگەن ئتۇزىلىستى، مەحانيزمدى ورناتپ، ىشكى دامۇ قوزعاۇشى كۇشى مەن دامۇ ومىرشەڭدىك كۇشىن ارتتىرۇعا باسا ئمان بەرىپ، كەدەي وڭىرلەردىڭ جالپى بەتتىك گۇلدەنۇگە قاراي بەت الۇىن نىق قادامەمەن ىلگەرىلەتۇ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كومىتەتى ساياسي بيۇروسىنىڭ 25 ـ رەتكى توپتىق ۇيرەنۇىندە سويلەگەن ماڭىزدى ئسوزىنىڭ رۇحىن مۇقيات ۇيرەنپ، دايەكتىلەندىرىپ، جاڭا داۇىردەگى ئبىلىم مەنشىك ۇقىعىن قورعاۇ جاعدايى مەن مىندەتتىن دۇرىس يگەرىپ، ئبىلىم مەنشىك ۇقىعىن قورعاۇ قىزمەتىن جالپى بەتتىك كۇشەيتىپ، جاڭالىق اشۇ ومىرشەڭدىك كۇشىن ئۇرتىس قاۇلاتىپ، جاڭا دامۇ ارناسىمەن جىلدام توعىسۇعا پارمەندى تىرەك ازىرلەۋ كەرەك. قورعاۇ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، جوعارى دەڭگەيدە جوبالاۇدى كۇشەيتىپ، زاڭمەن جونگە سالىنۇ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، ئبىلىم مەنشىك ۇقىعىن تۇتاس تىزبەك بويىنشا قورعاۇدى كۇشەيتىپ، كەڭ كولەمدە قورعاۇ قىزمەت ارناسىن قالىپتاستىرىپ، ئتۇزىلىس، مەحانيزم رەفورماسىن تەرەڭدەتپ، حالىقتا قولايلى، حالىقتا پايدالى ئبىلىم مەنشىك ۇقىعى بويىنشا الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ جۇيەسىن ورناتپ، ئبىلىم مەنشىك ۇقىعى ئتۇزىمىنىڭ جاڭالىق اشۇعا ىنتالاندىراتىن قامتاماسىز ەتۇ رولىن اناعۇرلىم ويداعىداي ساۇلەلەندىرۇ كەرەك. ۇگىت ارقىلى جەتەكتەۋدى كۇشەيتىپ، ئبىلىم مەنشىك ۇقىعىن قورعاۇ ۇگىت ـ تاربيەسىن كۇشەيتىپ، كاسىپتىك قىزمەتكەرلەردى باۇلۇدى كۇشەيتىپ، تۇتاس قوعامنىڭ ئبىلىم مەنشىك ۇقىعىنا قۇرمەت ەتۇ جانە ونى قورعاۇ تانىمىن نىعايتىپ، ئبىلىم مەنشىك ۇقىعىن قورعاۇدى كۇشەيتۇ كوزقاراسىن جۇرت جۇرەگىنە تەرەڭ ۇيالاتۇ كەرەك. قىزمەت جاۇاپكەرشىلىگىن تياناقتاندىرۇ كەرەك، ئار دارەجەلى پارتكوم مەن ۇكىمەت ئبىلىم مەنشىك ۇقىعى قىزمەتىن سايكەسترۇ مەحانيزمىن كۇشەيتپ، ئار دارەجەلى باسشى كادرلار ئبىلىم مەنشىك ۇقىعى تانىمىن كۇشەيتپ، شينجياڭنىڭ ئبىلىم مەنشىك ۇقىعىن قورعاۇ قىزمەتىنىڭ تەڭ ساتىعا كوتەرىلۇىن ىلگەرىلەتۇ كەرەك.

ئماجلىس تاعى باسقا ىستەردى اقىلداستى.

شوكىرات زاكىر، شاۇكەت يەمىن، نۇرلان ئابىلماجىن، لي پىڭشين، ەركىن تۇنياز، تيان ۇىن، لي يفي، سارقىت اقان، ياڭ شين، جاڭ چۇنلين قاتارلىلار ماجلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ئبىر بەلگى (جاسىل ازىق ـ تۇلىك، ورگانيكالىق اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرى جانە اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرى جاعرافيالىق بەلگىسى)" كۇالىگىن العان ونىمدەر تۇگەلدەي %90تەن استى.

وسى كەزەكتى جارمەڭكەدە جيڭدۇڭ شينجياڭ اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرىن ينتەرنەت جەلىسىندە تانىستىرۇ رايونى دا ارناۇلى قۇرىلىپ، شينجياڭ جەمىس ـ جيدەك كاسىبى توبى شەكتى سەرىكتەستىگى، شينجياڭ حۇڭچيىو اۇىل شارۇاشىلىعىن دامىتۇ توبى شەكتى سەرىكتەستىگى سياقتى 20دان استام كاسىپورىننىڭ 40تان استام تۇردەگى اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرى جيڭدۇڭ تۇعىرىندا تەڭ قادامدا تانىستىرىلدى. 12 ـ ايدىك 3 ـ كۇنگى 4 ساعاتتىق تىكە تاراتۇ قيمىلىنىڭ وزىندە تىكە تاراتۇ كورىلمەي 2 ميلليون 140 مىڭ ادام ـ رەتتەن اسىپ، باسلعان قۇپتاۇ سانى ئبىر ميلليون 700 مىڭ ـ رەتكە تاياپ، ينتەرنەت جەلىسىندە ساتۇ سوماسى 600 مىڭ يۇاننان استى.

اۇتونومىالى رايوندىق پارتكوم اۇىل ـ قىستاق قىزمەتى كەڭسەسىنىڭ ۇنەملىك ىستەرگە جاۇاپتى ورىنباسار مەڭگەرۇشىسى، اۇىل شارۇاشىلىعى، اۇىل ـ قىستاق مەڭگەرمەسىنىڭ ورىنباسار باسشىعى شۇي تاۇ بىلاي دەپ تانىستىردى: وسى كەزەكتى جارمەڭكە شينجياڭعا كومەكتەسۇ مەحانيزمى رولىن ساۇلەلەندىرىپ، تۇتىنۇ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋگە دەم بەرىپ، ينتەرنەت جەلىسىندە، ينتەرنەت جەلىسىنەن تىسقارى ساتۇدى كۇشەيتىپ، شينجياڭنىڭ ساپالى اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرىنىڭ بەيجيڭ بازارىنداعى ىقپالىن كەڭەيتتى. وتكەن كەزەكتەگىدەگە قاراعاندا كورمە ورناىلىستىرۇ ۇلگىسى، ئونىم ساپاسى مەن قوراپتالۇى، ونىمدەردى ۇگىتتەۋ، تانىستىرۇ سياقتى جاقتاردا تىڭ سەرپىلىستەر بولدى. جىلىنا ئبىر رەت وتكىزىلەتىن بەيجيڭ جارمەڭكەسى شينجياڭنىڭ ساپالى، ەرەكشە اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرىن كورسەتەتىن ماڭىزدى تۇعىرعا اينالىپ، شينجياڭنىڭ اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرىن ساتۇدى جەبەۇ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇعا دەم بەرۇ جانە اۇىل شارۇاشىلىعىنىڭ ساپاسىن ئوسىرىپ، ونىمدىلگىن ارتتىرۇ جونىنەن ماڭىزدى رول اتقاردى.

كەدەي وتباسى" ۇلگىسى ارقىلى، جالپى 112 رەت ەلەكترونداى ساۇداعا تاربيەلەۋ ورىستەتىپ، 1120 ادام تاربيەلەنۇ ارقىلى جۇمىستانۇدى جۇزەگە اسىرعان؛ جالپى 52 ميلليون يۇاندىق اۇىل شارۇاشىلىعى قوسىمشا ونىمدەرىن ساتىپ، 3200دەن استام وتباسىنىڭ كىرىسىن ارتتىرۇنا ىقپال جاساعان، جەتەكشىلىك ەتكەن.

پارتيا 19 ـ كەزەكتى ورتالىق كومىتەتى بەسىنشى جالپى ئماجلىسى كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ تابىستارىن بەكەمدەۋدى، كەڭەيتۇدى اۇىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇمەن ئونمەدى ۇشتاسترۇدى ورتاعا قويدى. چىن چياڭ بىلاي دەدى: الداعى جەردە، تولى اۇدانى جەتەكشى كاسىپ سالاسىن ۇلعايتىپ، كۇشەيتىپ، كاسىپ سالاسى تىزبەگىن ۇزدىكسىز ۇزارتىپ، كاسىپ سالاسىنىڭ ساپاسى مەن ونىمدىلگىن ئونمەدى تۇردە جوعارىلاتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ تابىستارىن اناعۇرلىم بەكەمدەپ، كەڭەيتىپ، اۇىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇدى جاپىاي ىلگەرىلەتەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بارلىق ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي حالىق تۇگەلدەي كەدەيلىكتەن ارىلدى جۇزەگە اسىردى، 22 ئتۇيىندى قىستاقتىڭ بارلىعى كەدەيلىك تىزىمىنەن شعارىلىپ، كەدەيلىكتىڭ تۇىلۇ سالىستىرماسى 2014 ـ جىلعى 30.1%تەن نولگە ئتۇستى.

كەدەيلىكتەن ارىلۇ، كەدەيلىك قالپاعىن الۇ سوڭعى مارە ەمەس، قايتا جاڭا باستاما. وڭاي ـ وسپاق قولعا كەلمەگەن ناتيجە كورسەتكىشى الدىندا، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ تابىسىن قالاي بەكەمدەۋ كەرەكتىگى تولى اۇدانى باستان ـ ايىاق باس قاتىرعان ماسەلە.

كاسىپ سالاسى ـــ داماۇدىڭ نەگىزى، تەك كاسىپ سالاسى گۇلدەنگەندە عانا اۇىلداستاردىڭ كىرىسى ورنىقتى ارتادى. جۇىق جىلداردان بەرى تولى اۇدانى كاسىپ سالاسىن دامىتۇدى باستان ـ ايىاق كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ تابىسىن بەكەمدەۋدىڭ پارمەندى تۇتقاسى ەتپ، جاسىل ورگانيكالىق ەگىن، مال شارۇاشىلىق ونىمدەرىن جىنىتكەتپي وڭدەۋ، ەلەكترونداى ساۇداعا الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ، كىم ـ كەشەك كاسىبى سياقتى 5 ۇلكەن كاسىپ سالاسىن زور كۇشپەن دامىتتى. كاسىپ سالاسى باقشا رايونى ۇلگىسى كورسەتۇ قۇرىلىسى ارقىلى، كاسىپ سالاسىنىڭ كوپ نەگىزدەنگەن داماۇىن جۇزەگە اسىرىپ، ماڭايداعى 37 قىستاقتىڭ 3500دەن استام وتباسندا قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ورنىقتى كىرىس ارتتىرۇنا ىقپال جاسادى، باستاماشىلىق ەتتى.

كاسىپ سالاسى باقشا رايونىنداعى تولى اۇدانى ەلەكترونداى ساۇداعا الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ ورتالىعى ەرەكشە اۇىل شارۇاشىلىعى ونىمدەرى O 2 O كورۇ ـ سەزىنۇ سارايىندا، ئتىلشى ۇلكەن زالعا قويىلعان ئتۇرلى ەرەكشە اۇىل شارۇاشىلىعى قوسىمشا ونىمدەرىن كوردى. "ەلەكترونداى ساۇدانى دامىتۇ ارقىلى، اۇداننىڭ ساپالى ونىمدەرىن ساتۇدىڭ ارناسى كەڭەيىپ، ئتىپتى دە السقا ساتىلدى"، ـ دەدى تولى اۇدانداعى ساۇدا جانە ونەركاسىپتى ينفورماتسيالاندىرۇ مەكەمەسىنىڭ باستىعى چىن چياڭ.

2017 ـ جىلدان بەرى تولى اۇدانى مەملەكەت دارەجەلى ەلەكترونداى ساۇدانى اۇىل ـ قىستاققا جەتكىزۇدەن ۇنىۇەرسال ۇلگى كورسەتۇ اۇدانى نسانىنان پايدالانىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدى باعدار ەتۇدى كۇشەيتىپ، اۇىل شارۇاشىلىعى قوسىمشا ونىمدەرىن جەتىلدىرۇدى جانە اۇىل ـ قىستاق ساياحات ەلەكترونداى ساۇدانى تىڭ سەرپىلىس ئتۇينى ەتىپ، اۇدان، اۇىل، قىستاق ئۇش دارەجەلى ەلەكترونداى ساۇدا تورى تۇىندەرىن قۇرىپ، اۇىل شارۇاشىلىعى قوسىمشا ونىمدەرىن ەلەكترونداى ساۇدا قوس باعىتتا اينالىمعا ئتۇسرۇ ارناسىن جالپى بەتتىك اشىپ، كەدەيلەردى جەتەكتەۋ، كەدەيلەرگە پايدا جەتكىزۇ ونىمدىلگى كۇن سايىن كورنەكتىلەندى.

تانىستىرۇعا قاراعاندا، تولى اۇدانى "قىزمەت وتەۋ ورتالىعى + ەلەكترونداى ساۇدا (كاسىپورىن) + كووپەراتيۇ (بازا) + ىدىق ساۇدا جانە ونەركاسىپتى ينفورماتسيالاندىرۇ مەكەمەسىنىڭ باستىعى چىن چياڭ.

2017 ـ جىلدان بەرى تولى اۇدانى مەملەكەت دارەجەلى ەلەكترونداى ساۇدانى اۇىل ـ قىستاققا جەتكىزۇدەن ۇنىۇەرسال ۇلگى كورسەتۇ اۇدانى نسانىنان پايدالانىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدى باعدار ەتۇدى كۇشەيتىپ، اۇىل شارۇاشىلىعى قوسىمشا ونىمدەرىن جەتىلدىرۇدى جانە اۇىل ـ قىستاق ساياحات ەلەكترونداى ساۇدانى تىڭ سەرپىلىس ئتۇينى ەتىپ، اۇدان، اۇىل، قىستاق ئۇش دارەجەلى ەلەكترونداى ساۇدا تورى تۇىندەرىن قۇرىپ، اۇىل شارۇاشىلىعى قوسىمشا ونىمدەرىن ەلەكترونداى ساۇدا قوس باعىتتا اينالىمعا ئتۇسرۇ ارناسىن جالپى بەتتىك اشىپ، كەدەيلەردى جەتەكتەۋ، كەدەيلەرگە پايدا جەتكىزۇ ونىمدىلگى كۇن سايىن كورنەكتىلەندى.

تانىستىرۇعا قاراعاندا، تولى اۇدانى "قىزمەت وتەۋ ورتالىعى + ەلەكترونداى ساۇدا (كاسىپورىن) + كووپەراتيۇ (بازا) +